

ΜΕΓΑΛΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΕΙΑ

Η ΣΤΗΛΗ ΜΟΥ

Έγκρινε μ' όλη μου την καρδιά, αν και λίγο κα-
θυστερημένα, την «Αγάπη», το «Μνήμα» και 24
«Στροφές» του κ. Κ. Δ. Κ., και τις μετονομάζω:
«Αλφαβήτα της αγάπης». Πήρα επίσης ποιήματα
των κ. κ. Σ. Σπεράντζα, Γ. Τσουνκαλά, Π. Κρι-
νίου (Μιχαηλίδη) και Έλνι Γιωσέφ. Συναισθά-
νομαι με ικανοποίηση την τιμή της αυτοπρόφετης
αυτής συνεργασίας.

Μαζάρ, κ. Ν. Κάπ., να εξηρτάτο απ' άλλον ή χαρά
που προσμένεις; μά, καλό παιδί, από σένα και μόνον
εξαρτάται. Νά γράφει κάτι καλό, και θά 'δης αν το
δημοσιεύω. «Η παιδική ζωή» σου με κάμνει να ελπίζω.

Ανεξήγητο κάπως το φερσίμο και το πάθημα του χαλ-
κί σου, κ. Δ. Λιακ. Με ποιά γλώσσα ο κομιτατζής τον
έμισε, γέρο πιά και μοσχονοικοκύρη, στόν... μπουσε-
βισμιά; Με τὰ δύο του 'κατοστάρινα; Σαν άπίθανο λι-
γάκι. Όσο για τόν «Όρκο» σου, θάμνον νά θροή και
συνήν να παραστέκει μάρτυρας δέν έχω άκούσει. Μπο-
ρεί πάλι... Ός τόσο «κράτει σαυτοῦ» και φρόντισε την
γλώσσα.

Απ' όσα μου έστειλες ποιήματα του άδοξακαμένου φί-
λου σου, κ. Α. Μυρσ., κανένα δέν άντέχει σε άυστηρή
κριτική—κανένα δέν σώζεται δλόκληρο ούτε και μ'
έπεικ. Στίχοι μόνο σκόρπιοι έδω κ' έκαί («σάν Πα-
ναγιά δάκρυζε ή κρήνη» κ. ά.). Τι έγραφε στο «Libre»
ό κ. Ρουσσέλ δέν ξέρω; μά ότι κι' αν έγραφε το
ίδιο κάνει... Απ' τὰ δικά σου «Τ' όνειρο» κάτι λέει.
Χαμωδεί όμως ο πρώτος στίχος, κ' είνε στεναχωρημένη
δλόκληρη ή δεύτερη στροφή.

Μουσικές, μά χωρίς άλλες χάρες οί «Στιγμές» σου, κ.
Χ. Όλμ. Τό «Γιορτάσι χωρισμού» ακόμα κατώ-
τερο. Γιορτάζει ή μοιοκαταληκτεί άπλώς «τό γαλά-
ζιο τ' ουρανού; για τί γιορτή τ' αύγερινού»;

Φυμίου, κ. Δ. Γερ., πώς σε περιστάσι ανάλογη
με της Θάλειας της δικής σου σκέπτεται ή Καρέννα.

«Μιλήστε, για όνομα τού Θεού», της λέει για δεύτερη
φορά ο Βρόνκο παρακλητική.

Μά κείνη εξακολουθεί να τόν κοιτάει, τώχρη της τρέμει...
—σκέπτεται: «Αν δέ νοιώση όλην τη σοβαρότητα αυτού
που έχω να τού πω, έρω κακά πως δέ θα τού το συγχρέσω.
Κάλλιο λοιπόν να σωπάσω παρά να τόν βάλω σε δοκιμασία...»

Παράβαλε και πές μου...

Η Δνίς Σ. Τό μούστειλε ένα διήγημα που θάν το
ένεκρνα αν δέν έκαμνε το άσυγχώρητο σφάλμα να
γράφη ή ίδια μιάν άντληη επίκρισι του—τέσσερες δλό-
κληρες σελίδες! Πληρώνεται λοιπόν τώρα για την
περίεργη κακεντρέχειά της κατά τρόπον
πou, ελπίζω, θάν το θυμάται...

Τό ίδιο κι' ο κ. Χ. Καν.—κάμνει κριτική
στα δύο ποιήματα που μού στέλνει, κριτική
που δέν έχω ούτε να της προσθέσω, ούτε
να της άφαιρέσω τίποτε. Τό δεύτερό του—
«Στην τζιτζυφιά», αν παραβλέψη κα-
νείς την κακορρυθμία του 2ου και την χα-
σμιολία του 6ου στίχου, σημειώνει κάποια
πρόοδο...

Τά «Βραδινά τραγούδια» σου, κ. Δ.
Αλεξ., υπολείπονται σημαντικά απ' τó
«Γιατί». Έκφράσεις ώσάν: «ή πιδ καλή
καρδιά» «ότι μ' άφήσατε όρθό ακόμα
στην ψυχή, άς μού τό ρίχνετε κι' αυτό»
—«απ' άκρη ως άκρη» — «φώς που έδινε
της άμαρτης μιá πλάνη», δλ' αυτά πεζά
είνε και κακόζυγα. Πώς κ' έτσι έσύ...

Ποιά ήταν αυτή που την έπληραν κοιμι-
σμένη τά δάκρυα και δέν εξύπνησε κ. Μ.
Ανγ.; Η περίπτωση είνε πολύ ενδιαφέ-
ρουσα κ' εγώ, ξέρεις, μαζεύω κάτι τέτοια...
Διαβάζοντας πάλι τό «Μικρό Τραγούδι»,
είδα πως ένα «άκουγα», για να ριμάρη με
τό «περνούσα», έγινε «άκούσα»! Τέλος τό
3τό σου ποίημα με πληροφορήσεν ότι τό
«νύ όπ' άγαπώ» και δέν τόν άγαπούνε,
γάρν της μοιοκαταληξίας, «παλάτια θά
δεχτούνε». Παράγγειλα λοιπόν ενθύς σ' εν' ά-
παρηγόρητο φίλο μου που, άκριβώς, άγαπώ και
δέν τόν άγαπούνε ότι παλάτια τού μέλλον-
ται... Τό πως θάνε «αίματόβρεχτα» δέν
σημαίνει τό αίμα βγαίνει άμέσως απ' τό
μάγαρο κι' απ' τό παρκέτο... (Τέσσερα
ποιήματά σου έχω δει ως τώρα. Έκτός εάν
κάποιο «Τραγουδάκι» με ύπογραφή «Α-
βερνιός» ήταν κείνιο δικό σου).

Μ' όλο που για τόν καθένα σας κρατώ
φάκελλο, φίλε κ. Α. Μουν. δέν αποκλείω
έντελώς την πιθανότητα να μού παράπεσε
και τί. Λοιπόν κράτα σημείωσι: Στόν φα-
κέλλό σου βρίσκω άδημοσίευτες «λακω-
νικές χωριάτικες ιστορίες» με τούς τί-
τλους: «Ο άή-Γιάννης», «Τά ξωτικά»,
«Με μιá σταφυλόρρωγα» κι' ο «Ο ύπο-
ψήφιος πάρεδρος». Έχεις στείλν κι' άλλ-
ες; Έν' αυτό. Δεύτερον τί σχέσιν έχω
έγώ με τόν κύριο που μετεποίησε και ιδιο-
ποίησε άπρεπέστατα μιá σου ιστορία; Τρί-
τον δέν είνε δλόλου αλήθεια ότι τις είχα

έγκρινε! «Μπορούσε να γίνη και πιο σύντομο. Για
προσπαθήστε» — αυτά έγραφα εγώ. Τέλος, έπειδή
είσαι ο πρώτος που διατύπωσες έγγραφως παράπονα
για άδικη κρίσι ξαναμελέτησα τις «ιστορίες» σου και
νά ή κρίσι μου:

«Τά ξωτικά» σου και τό «Με μιá σταφυλόρ-
ρωγα» ισχνά κι' όχι καλοεκτελεσμένα. «Ο ύποψή-
φιος πάρεδρος» παρατραβηγμένο κι' άδοούλετο επί-
σης. «Ο άή-Γιάννης», αυτός βέβαια κάτι λέει — και
για να σε ικανοποιήσω τόν έγκρινω! Ξέρω όμως ότι είνε
παραλλαγή γνωστής δημοτικής παραδόσεως. Αί, εί-
σαι τώρα εύχαριστημένος;

Πρώτα δέν είν' αληθινό, κ. Μ. Βην. Όσο λυσ-
σασμένος και νάταν ο σκύλος που δάγκασε «τόν μικρό
τάκη», δέν μπορούσε ποτέ τό παιδί να «ξεφυγήσει τό
ίδιο βράδυ» από λύσσα. Από φόβο, ή απ' άλλο τί-
ποτε, μάλιστα! σ' όμως δέν τό λές αυτό. Έπειτα,
γιατί πρέπει να επαναλάβω ότι ά π λ ή έκδеси ενός
περιστατικού, όσοδήποτε έντυπωτικού, μπορεί να
διήγησι, όχι όμως διήγημα, νάχη ήθογραφικό ενδιαφέρον,
να μ'ην είνε όμως δλόλου «ήθογραφία». Έννοούμαι;

Τί έπάθανε οί νέοι άποστολείς και τάχουν με την...
λύσσα, δέν ξέρω. Κρίνετε και σεις: «Ο κ. Φ. Ζησ.
γράφει πως «γοργά σε βρούσι άστερευτή ή λύσσα
τον θά πέση» — όπου να πέση και να μή σηκωθεί,
μιá που «ή πληγή του είν' άγιάτρευτη, πληγή δυστυ-
χιώμενη! π' όσόνε άνοιγμένη δέν έχει λυτρωμό!»
«Ο κ. Γ. Λιδ. πάλι «έχει καούρα στην καρδιά και
λύσσα στην αγάπη». Μ' αυτό τό λυσσομάνημα πιά
καταντά άνησυχαστικό σύμπτωμα...

Δέν είν' έδω ο τόπος που θά μπορούσαμε να μιλή-
σουμε για τόν ένδεκασύλλαβο και για ώρισμένα περ-
πατήματά του, κ. Γ. Βουγ. Όσο για την άπορία σου
λάβε την άπάντησι απ' τόν Καμπύση:

Πάει! «Ο πόθος πούχα μού την πήρε τη ζωή μου.
Έπ'άγωσε τό γαΐμα μου μέσα στις φλέβες.
Αχ! την άπάτητη κορφή δέ θάν τη φτάσω!

Κλειδώνει τά μάτια μου κι' άκούω τη μουρούδιά.
Λούσε με, μάγεψέ με κοίμησέ με,
Κοίμησέ με στη χλιομούρητη σου την ποδιά,
Και πές μου κείνο που δέ λέμε...

Η «Νεραΐδα» σου, κ. Κ. Μαντζ., παραδοσιακή, άλλ'
άψυχη! τά «Σβυμένα [σου] όνειρα», δρισε μ'ν έσύ
τί είνε. Έν τ'ω μεταξ' διάβασε τί γράφω τού κ. Βην.
Στους κ. κ. Δ. Άντ, Κς-Κς, Δ. Μυτ, Ρ. J., Φ.
Καλ. και άλλους, θ' άπαντήσω στο έρχόμενο.

Ο ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΚΤΗΣ

Η ΚΑΤΑΚΤΗΣΙΣ ΤΟΥ ΑΕΡΟΣ ΚΑΙ Η ΤΕΧΝΗ

«Αχ, και να μου φύτρωναν φτερά!...»
[Παράκτιον μνημείον εις τόν Ράιτ]

ΜΙΚΡΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΑΘΗΝΑΣ

ΤΑ ΔΥΟ ΔΑΧΤΥΛΙΔΙΑ

Στην ίδια βιτρίνα, γειτονικά, ώραία βαλμένα
άπάνω στο βελουδένιο στρωσίδι τους λαμποκο-
πούσαν, ιρίδιζαν, κι' άστροποβολούσαν σε μύριες
άνταύγειες και παιχνιδίσματα κάτω απ' τό μικρό
ήλεκτρικό γλομπάκι, τά δύο δαχτυλίδια!

— Σύντροφε! δέν κρατιέμαι απ' τη χαρά μου.
Σήμερα τό μεσημέρι ήσαν και στάθηκαν μπροστά
μου, πιασμένοι χέρι-χέρι και με καμάρωναν ώρα
δλάκαιρη οί δύο τους. Έκείνος την κύτταζε στα
μάτια μ' αυτή είχε καρφωμένα τά δικά της άπάνω
μου, και ποτέ-ποτέ γελαστή και χαρούμενη γύριζε
για μιá στιγμή και τόν κύτταζε κατάματα. Δέν
έβγαλα ποτέ μου τέτοιο φεγγοβόλημα και μπρο-
στά στις σπίνες τών ματιών τους, χλώμιανα και
θάμπωσα για μιá στιγμή. Έπειτα της άρπαξε, της
έσφιξε δυνατά τό χέρι, τόφερε στα χείλια του και
τό φίλησε πολλές-πολλές φορές.

— Τό θέλεις; της είπε.
Έσκυψε αυτή και με κύτταξε άλλη μιá φορά.
Ανέβηκεν τά ρόδα στο μάγουλό της κι' άλλη
μιá φορά άστροποβόλησαν τά μάτια της.

— Αυτό θά είνε ο άρραβώνας μας, της είπε.
Έπειτα μπήκαν κ' οί δύο τους και μίλησαν δύο λόγια
στόν άνθρωπο που μās έβαλε έδω να φαντάζουμε.
Αυτός έμεινε εύχαριστημένος. Αύριο τό πρωί σύν-
τροφε σ' άποχαιρετώ. Όσο συλλογιέμαι τό μικρό
κοντυλένιο δαχτυλάκι με τη ρόδινη άκρούλα, που
θά με φορέση αύριο, τόσο πέρνω περισσότερο
φώς κι' άστράφτω και λαμποκοπώ. Ξέρεις τί θά
π'η να με κάνουν έμένα μάρτυρα της εύτυχίας τους;
Ξέρεις τί θά π'η να τούς δέσω άχώριστα μεσ' στα
δίχτυα της αγάπης; Έγώ όλο θά λαμποκοπώ και θ'
άστράφτω, κι' όλο θά τούς χαρίζω ένα γέλιο, τό
γέλιο της χαράς και της εύτυχίας που άρπαξα απ'
τά δύο πρόσωπά τους και τόχω κλείσει μέσα μου,
και τό καθρεφτίζω και θά τό άντιφέγω αιώνια
όσο ζουν αυτοί κ' ύστερ' άμα λείψουν σ' άλλους
και σ' άλλους, ως την συντέλεια τών αίωνων, γιατί
έγω είμαι τό δαχτυλίδι της χαράς, τού γέλιου, και
της εύτυχίας!

— Μεγάλο λόγο είπες σύντροφε, άποκρίθηκε τό
άλλο. Θάσαι καινούργιο, φρεσκοπελεκημένο, φαί-
νεται, και σύντομα θά βγήκες απ' τά βά-
θεια της γής. Λίγο θάζήσες στόν
κόσμο και πρώτη φορά θά περά-
σης σε δάχτυλο ανθρώπου και θ' άκού-
σης τά κρυφά και τά μυστικά που φτά-
νουν απ' την καρδιά ως την άκρη, για
να τά μάθουμε και μεϊς. Σήμερα μονάχα
πρωτόειδες τό ζευγαράκι. Είνε τό πρώτο
σου. Κ' έσύ πρωτάριχο είσαι. Ρώτα με
να μάθης πόσα ζευγαράκια έσμιξα; Από
δάχτυλο σε δάχτυλο πέρασα φορές και
φορές. Άκουσα χτύπους καρδιάς άμέ-
τρητους. Μά τόν πελεκητή μας! Δέ γε-
λούσαν και δέ χαροκοπούσαν όλες. Προ-
χθές μ' έβγαλε απ' τό συρταράκι πουμένα,
τελευταίο άπόμολο, και μονάκριβο πιά, ή
χρηάμενη με τά τρία άνήλικα. Λαμποκο-
πησα κι' άστροποβόλησα στο ρόδινο δα-
χτυλάκι της — πάνε χρόνια — φορέθηκα,
δείχτηκα, κ' εφέγγισα. Άκουσα τό γέλιο,
και τη χαρά, και τό σκίρτημα. Πήρα
κ' εγώ φιλιá άμέτρητα μαζί με τό γε-
ράκι που σόλιζα. Υστερα δούλενα κ' έγώ
μαζί του, αγάλιασα κορμάκια που μό-
λις χαιρέτησαν τόν κόσμο, κι' άλλα, που
τόν άφιναν μόλις τόν άντίκρουαν. Με
φλόγισαν φιλιá, και με ράντισαν δάκρυα,
μ' έσφιξαν χέρια έρωστικά, και χέρια
του πόνου και του σπασαγμού: Είδα
κι' άκούσα κι' άρπαξα και ήφα και τά-
κλεισα έδω μέσα μου, κ' ώρες-ώρες τά
σχορπίζω, τ' άντιφέγγω όλα με τη δειρά
τους.

Προχθές τό βράδυ... πεινούσαν εκεί
μέσα, και τά παιδάκια κλαίγαν και μιá
καρδιά σπάραιε. Έξαρνα τό χεράκι που
στόλιζα μιá φορά άνοιξε σιγά-σιγά τό
συρταράκι, τό τράβηξε και με προσοχή
με πήρε και ξεβόλωνε τό χαράκι που
μ' έφύλαγε.

Έτάμε τό χέρι κ' έπειτα... χάθηκε.
Τό νοιώθη ακόμα άπάνω μου κι' άς
είμαι πέτρα!

Εί' αυτό λοιπόν είσαι πιο θαμπό
άπό μένα;

— Έτσι φαίνεται. Τώρα πήγαινε, πέ-
ρασε στο δαχτυλάκι. Μά μή ξεχνάς όπου
κι' αν περνάς να τούς λές πως όλα τε-
λειώνουν τις περισσότερες φορές σ' ένα
καυτερό και φλογερό δάκρυ! Άντίο
σύντροφε!

ΛΑΥΡΑΣ

ADIA 60381

ΑΝΕΓΝΩΡΙΣΜΕΝΟΣ ΜΑΙΤΡΕ Ο ΕΛΛΗΝ ΓΑΛΛΑΝΗΣ ΕΠΙ ΤΑ ΙΧΝΗ ΤΟΥ ΘΕΟΤΟΚΟΠΟΥΛΟΥ

Είπε την τελευταίαν της λέξιν, ή ακαδημαϊκή τέχνη, διά να ζητή νέους δρόμους ή σημερινή: "Οχι, αναμφιβόλως" αλλά το ανθρώπινον πνεύμα στρέφεται διαρκώς προς νέους ορίζοντας, νέα πράγματα, απ' τα οποία νέα κάτι μένει κι όταν παλιώσουν-έκείνο που αποτελεί εκάστοτε την πρόοδον, την συμβολήν εις την πρόοδον εκάστης εποχής. Όπως δήποτε ή σημερινή τέχνη ταλαντεύεται περί θάτερα, προσπαθεί να εκφύγη από την ακαδημαϊκήν εκδήλωσιν εις τας τρεις κλασικάς διαστάσεις του ύψους, κόσμου, το ύψος, το πλάτος και το βάθος προσθέτει και την τετάρτην, την επίδρασιν του φωτός επί των τριών προηγουμένων. Προσπαθεί να νεωτερίση. Άλλοτε δεν ενδιαφέρεται διά τας τρεις διαστάσεις αλλά μόνον διά το βάρος, την συνισταμένην τρόπον τινά των τριών διαστάσεων. Άλλοτε το φώς είνε χωρίς σημασίαν διά τον σύγχρονον ζωγράφον, ενδιαφερόμενον διά την εντύπωσιν που προξενεί επί των χρωμάτων και των επιφανειών.

Τα προϊόντα της νέας τέχνης προκαλούν θυέλλας διαμαρτυριών ή ύστερικούς κλασμούς. Φαίνονται εις μερικούς κριτικούς κλασικά, ανάλογα με τα μεγάλα έργα της αρχαιότητος και της Αναγεννήσεως. Άλλα καλόν θά είνε, παρὰ τας φωνασκίας των νεωτεριστών προσυλήτων να αφήσωμεν όλίγον τον χρόνον να κρίνη διά την αξίαν της νέας τέχνης και ιδίως αν θά αναγνωρισθί ολοψύχως και παγκοσμίως. Εν τούτοις ψυχραιμώς κριτής θά ομολογήση ότι μεταξύ των σκωμμάτων των αντιφρονούντων και των τολμημάτων τα οποία ενθαρρύνει ή αγορά των έργων και επιδέξιοι έμποροι εικόνων, πολλοί από τους σημερινούς ζωγράφους χωρίς να απομακρυνθουν από τους αιώνιους νόμους της τέχνης και τας αισθητικὰς αρχάς, πραγματικώς διευθύνουν την τέχνην εις νέας οδούς.

Αν από το νέον πνεύμα εξέλθεν ο κυβιστικός και ο άστυγματικός ρυθμός, ως μία επαναστατική εκδήλωσις κατά της ακαδημαϊκής τέχνης, και αν πολλοί την απλότητα εξέτειναν μέχρι της αφελείας και την αφέλεια μέχρι μωρίας, δεν πρέπει να παραβλέψωμεν ότι μεταξύ των μυστών της σημερινής τέχνης υπάρχει ένας Σεζάν, ένας Μatis, ένας Σαγκλόν Ζακ, ένας Πικασσώ, ένας Ουτρίλλο και τέλος ένας Γαλλάνης, ο οποίος μάς ενδιαφέρει και ιδιαιτέρως διότι είνε Έλληνα και ίσως ή ελληνική ψυχοσύνθεσις του να του δίδη την δύναμιν να ανανεώνη την τέχνην ποτιζόμενος από την αιωνίαν πηγήν του ωραίου και του αληθινού.

Ο Γαλλάνης επέλαυσεν επί μακρόν διά να παρουσιάσθι όποιος είνε σήμερα: ένας διδάσκαλος της νέας τέχνης άνευ υπερβολών και με τετραγώνους βάσεις επί των οποίων σταματά ή αύστηρά κριτική. Κάτι από την ελληνικήν ψυχήν του πλανάται εις τα έργα του, μία άρμονία και μία ισοζυγισις ιδεών, μία σύνθεσις χωρίς μυστικά, και αι τέσσαρες διαστάσεις, μη εξαίρουμένης και της περιφήμου τετάρτης, συμβάλλουν διά να δώσουν εις τα έργα του μίαν αληθινά κλασικήν νοοτροπίαν. Όπως άρχισε, από την γραμμήν, έμεινε λάτρης αυτής και ή μορφή μετά της συνθέσεως αποτελούν την κυριωτέραν προσπάθειαν της τέχνης του. Τον ενδιαφέρει περισσότερο παντός άλλου ή πλαστική διαμόρφωσις των συνθέσεων του, το βάρος των αντικειμένων, ή άρμονία των γραμμών. Το χρώμα διά τον Γαλλάνην είνε κάτι δευτερεύον, κάτι βοηθητικόν διά να εκφράση την ιδέαν του.

Ο Γαλλάνης ήρχισε το καλλιτεχνικόν του στάδιον πολύ ένωρίς. Οι παλαιότεροι Αθηναίοι ένθυμούνται τον Γαλλάνην μόλις έφηβον, συνεργάτην πολλών έφημερίδων, της «Ακροπόλεως» κυρίως (ήτο μία

από τας «ανακαλύψεις» του μακαρίτου Γαβριηλίδου), του «Σκρίπ» και άλλων. Από τότε έδειξε μέγα τάλαντον σχεδιαστού, το όποιον άλλως τε είνε και ο κύριος άξων της τέχνης του. Κατά το 1900, δεκαοκτώ ετών (έγεννήθη τφ 1882), έφυγε για το Παρίσι όπου, σχεδόν άμέσως, έδημοσίευσε σειράν σχεδιασμάτων εις τα κυριότερα σατυρικά φύλλα το «Rire», το «Assiette au Beurre», το «Sourire», το «Frou-Frou» και άλλα, γενόμενος άμέσως γνωστός. Εις το «Assiette au Beurre» έδωσε σειράν φύλλων άληθομνήτων, όπως είνε «Ο υιός του ανθρώπου», ή έδδς ντε λά Παί και το «σμα των κωδώνων».

Όταν ο Διευθυντής του Γερμανικού «Lustige Blätter» έχασε τον αγαπητόν εις τους αναγνώστας του Έλλεμαν, έπήγεν εις το Παρίσι και έπεισε τον Γαλλάνην να δοκιμάση την ζωήν της γερμανικής πρωτεύουσας. Ένθυμούμαι τους ένδοιασμούς του Γαλλάνη, μη άποφασίζοντος να αφήση την πατρινήν ζωήν.

Έξοσε τότε εις ένα ωραίο ατελιέ εις την πλατειάν Τερν κοντά εις την Πόρτ-Μαγιώ ήμουν εκεί κάθε απόγευμα εργαζόμενος μαζί του και όταν έφυγε έμεινα μόνος. Μόλις επέρασαν τρεις μήνες να σου τον και επανέρχεται, νοσταλγικός έραστής της πατρινής ζωής και όταν έπεισθι πάλιν να φύγη, δεν έβροάδυνε να επανέλθι, όριστικώς πλέον και άποφασισμένος να μη ξανακάμει άπιστίες εις το Παρίσι. Από τότε άρχίζει δευτέρα περίοδος εργασίας. Όχι πλέον σχεδιάσματα δι' έφημερίδας συνθέσεις με πλούσια χρώματα, πάντοτε προς νεωτέρους δρόμους άνοιγόμενος, και πάντοτε επιτυγχάνων και θαυμάζόμενος. Ο μεγάλος Φοραίν ανταλλάσσει σχεδιάσμα με τον Γαλλάνην, αποκαλείται jeune maître. εκθέτει εις τους Ουμορίστ, εις την Νασιονάλ, εις το Σαλόν ντ' Ωτόν, εις τους Έντεπαντάν. Συγχρόνως ή χαρακτηριστική τον έλκύει και γίνεται γρήγορα, ή μάλλον άμα τη εμφανίσει του, και εις την χαρακτηριστικήν maître.

Εικονογραφεί διά ξυλογραφίας πολλά πολυτελή βιβλία και εκδίδει ένα τετράδιον με τέσσαρες ξυλογραφίας, με θέματα ρωπογραφίας. Δεν σταματά δέως έδώ. Συνθέσεις, τοπία και προ παντός ξυλογραφίαι τον οδηγούν από επιτυχίας εις επιτυχίαν και σήμερα ή γαλλική τέχνη τον άμφισβητεί από την Ελλάδα.

Η ξυλογραφία του Γαλλάνη είνε τρόπον τινά ή συνέπεια του τάλαντου του Γαλλάνη, γράφει ο γάλλος κριτικός Γκαμπορύ, αλλά αι άρεταί του φαίνονται περισσότερο εις τας συνθέσεις του.

Πάντοτε άρμονικός, πάντοτε πρωτότυπος, χωρίς καλλιτεχνικά τεχνάσματα, έραστής της ενάλλαγής της σιαις και του φωτός, έγγίζει τας κορυφάς της τέχνης με μίαν απλότητα, με κάτι το αυτόματον, χωρίς φαινομενικήν προσπάθειαν. Γράφω χωρίς φαινομενικήν διότι ή προσπάθεια υπάρχει πάντοτε, κάτι το σφοδρόν και το ύπολογισμένον οδηγεί τόχειρ του Έλληνος ζωγράφου εις την περίτεχνον χάραξιν του έξου ή τα θαρραλέα άγκυλάματα του χρωστήρος. Τα χρώματά του, απλά και ήρεμα, ζυγίζονται άκριβώς διά να μη βλάψουν την

άρμονίαν των γραμμών του, την σοφίαν της συνθέσεως του, την πλαστικήν ρωμαλεότητα των δημιουργημάτων του.

Κάποτε ένθυμίζει τον Θεοτοκόπουλον όπως εις την Μητρότητα, αλλά γρήγορα ο θεατής βλέπει κάτι πρωτότυπον και κάτι άτομικόν το όποιον ξεαλείφει την ιδέαν της μimesews. Τό εκφραστικώτερον, το ωραιότερον των έργων του είνε αναμφισβητήτως το παιδί με το ξύλινο δημιουργός.